

BANNSKAP, DRIKKING OG SUB SIDIER: Vadsøværingene Thomas Leikvoll og Erling Arvola har sammen skrevet boka «100% nordlending - en helvete effektiv innføring i banning, drikking og subsidier». De håper og tror at boka blir årets julegave til lager.

Pressefoto

Gir nordnorsk innføring

VADSØ: Med «søringen» som felles fiende, gir Vadsømennene Thomas Leikvoll og Erling Arvola resten av landet ei innføring i «nordlendingen».

Kine Moxness Sandnes

kine@finnmarken.no

Hvordan hadde verden vært om Gud var fra Nord-Norge? Hva definerer en nordlending? Hvordan kan man bli nordlending på 1-2-3-4? Hvem er de fem flotteste damene i Nord-Norge? Hva er det verste du kan si til en nordlending? Dette er

bare noen av spørsmålene de to vadsøværingene svarer på i sin nye bok «100 % nordlending», som kjøres ut til butikkene i disse dager. Forlaget Gylldendal har trykket opp et oppslag på 3.000, og Thomas Leikvoll har stor tro på at bøkene kommer til å forsvinne raskt.

Utfyller hverandre

For omrent ett år siden begynte Leikvoll og Erling Arvola på bokprosjekten.

– Erling og jeg ble spurtt om vi kunne bidra i en serie av bøker, der «100 % nordlending» og «100 % bergenser» skulle være de første. Vi har selv sagt bare skrevet en av dem, om den viktigste landsdelen, forteller Leikvoll, som tidligere har skrevet flere bøker med Arvola.

Han mener de to utfyller hverandre godt.

– Jeg maler gjerne med tjukk pensel, mens Erling er den som sjekker fakta og sørger for at det ikke kommer med noen feil. Det holder ikke å bare være morsom, sier Leikvoll, som forteller at selv om det er mye humor i boka, er det også en del fakta.

Beklager til finnmarkinger

En del finnmarkinger vil kanskje riste på hodet av at to vadsøværingene har fått seg til å kalte befolkningen i hjemfylket for nordlendinger og ikke finnmarkinger. Dette beklager forfatterne.

– Vi bruker hele forordet til å beklafe til finnmarkingene. Vi prøver å godtgjøre det med at vi står sammen mot en felles fiende: Søringen. Dessuten må nok mye av skylda legges på Tore Hansen i Unit Five, som selver fra Hammer-

fest og skrev «Æ e' nordlending å», begrunner Leikvoll.

I boka strekker begrepet «nordlending» seg fra like sør for Bodø og oppover.

– Selv om det selv sagt er store forskjeller mellom de som bor i Nord-Norge, preges alle på en lik måte. Humor og fortellertradisjonene, maten og kulturen er i stor grad lik. Også har vi et fargerikt språk, og nordlendingen har en tendens til å finne på egne banneord, sier Leikvoll.

Eget kapittel om Finnmark

I boka, som gir flere forklaringer på hvorfor vi nordlendinger er som vi er, er Finnmark og finnmarkingerne viet et eget kapittel. Her har forfatterduoen gått igjennom statistikk som spesifisk omhandler landets nordligste fylke. Leikvoll og Arvo-

la har funnet klare tendenser-

– I Finnmark ligger man aldri på den gylne middelvenni, vi er alltid enten helt øverst eller nederst. For eksempel er det ingen steder folk spiser mer grillpølser, mens de i resten av landet heller spiser wienerpølser. Og i Finnmark trekker vi grillpølsene. Det er selvfølgelig fordi det er den mest hardføre, og om du driver kiosk i Finnmark vet du at det kan ta ei stund til neste pølse-kunde kommer, forklarer Leikvoll.

Også på andre fronter er finnmarkingen på topp.

– Finnmarkingene har mest sex. Det er jo ofte mørkt og kaldt, så noe må man jo finne på. Samtidig er finnmarkingen nederst på statistikken for avansert sex, så menyen er mer rikholidig sorpå, forteller Leikvoll – som selv bor i Oslo nå.

En typisk nordnorsk samtale...

Med tilstelte fra vadsøforfatterne, gjengir vi her deres beskrivelse av typiske samtaler i Nord-Norge:

Nordlendingen er kjent for, og ikke så rent lite stolt over, sitt rykte som uoffisiell norgemesmer i fargerik og utagerende språkbruk. Nord-Norge blir dessuten ansett for å være den friske bannskapen og de treffende karakteristikkene krybbe.

Derfor er det gjerne slik at nordlendingen gjør seg flid med å ta i litt ekstra fra tid til annen for å underbygge denne oppfatningen. Spesielt i møte med litt stive sør-

inger. Det er derfor lett for utenforstående å bli både sjokkert og skremt i samtale med en nordlending. Det er et imidlertid ingen grunn til om man kjenner til den nordnorske språkkunsten på forhånd.

Når en nordlending sier følgende til en dame ...:

«Du, skal æ ta å kjyle da oppetter vägen og nærmie godklennen langt inn i sjøbua di så slagsveten skvætter og du gauke langflat til langt inni bakrøysa?»

... mener han egentlig:

«Jeg har så lyft å elske med deg.»

Eller når en nordnorsk kvinne sier til sin mann ...:

«Du, ditt hælvettes kveithau! Kan du se til faen å dira det der kvapsate liket ditt inni stuia i en hælvettes fart, din saaaaatans haestkuk!»

... betyr det egentlig:

«Kjære, hadde du hatt tid til å komme hit litt?»

Men samtidig er det åpenbart at nordlendingens språk noen ganger er preget av ordknapphet. Spesielt om folk snakker med hverandre. Samtalene kortes ned til et absolutt minimum. Delvis for å unngå for-

frysninger i munn og svelg, men mest fordi de med all sannsynlighet hadde den samme samtalen dagen før, og dagen før der, og dermed langt på vei vet hvil som skal og bør sies.

Nok en gang kreves det kunningskap av den uinntilte for å forstå hva som blir sagt.

Denne samtalen ...:

A: Näh, ka duh?

B: Neiiiih ...

A: Javæl ...

... betyr egentlig:

A: Hvordan går det med deg om dagen?

B: Jo takk, ikke så verst. Stort sett

bra og lite nytt å fortelle om.

A: Det var da enda godt å høre. Takk for praten og ha en fortsatt fin dag.

En annen vanlig samtale mellom nordlendinger ville være denne ...:

A: Näh. Huff ...

B: 'morra ...

A: Hmmmm ...

... som betyr:

A: Heisan! Er det ikke et virkelig utrivelig var i dag?

B: Jo du sier noe. Men jeg har hørt det skal bli bedre i morgen.

A: Jasså sier de det? Jaja. Vi får håpe på det beste.